
Secretariaat: Radboudumc
137 Farmacologie-Toxicologie
Postbus 9101
6500 HB NIJMEGEN
tel.: 024-3613691
fax: 024-3614214
Sandra.deLeeuw@radboudumc.nl
Lilibeth.Triebels@radboudumc.nl (t/m december 2019)
Ellen.Scheenhart@radboudumc.nl
www.nvkfb.nl

Aan de leden van de Nederlandse Vereniging
voor Klinische Farmacologie en Biofarmacie

KK/SdL 19162

Betreft: NVKFB-nieuws december 2019

Geachte leden,

Graag geven wij een update van de activiteiten die door onze vereniging ontplooid worden en van andere activiteiten die op klinisch farmacologisch gebied plaatsvinden.

Vooruitblik Voorjaarsbijeenkomst 2020

Op **vrijdag 3 april 2020** organiseert de NVKFB weer een **wetenschappelijke mededelingendag**. Deze bijeenkomst zal plaatsvinden in het Educatorium van de Universiteit Utrecht, Leuvenlaan 19, 3584 CE Utrecht <https://www.uu.nl/educatorium>.

Ook dit jaar zullen we onze mededelingendag parallel aan de wetenschappelijke dag van de Nederlandse Vereniging voor Farmacologie organiseren.

Binnenkort ontvangt u een email over de wijze van aanmelden en de abstractindiening (via de website). Tips van leden over de invulling van deze dag of meldingen van leden die graag actief betrokken zijn bij de organisatie zijn zeer welkom. Schroom niet om ons daarover te mailen (Sandra.deLeeuw@radboudumc.nl).

Op de voorjaarsdag zullen een viertal prijzen uitgereikt worden. Namelijk de proefschriftprijs, TOP Publicatieprijs, Onderwijsprijs en Posterprijs.

De kandidaten voor de Proefschriftprijs en TOP publicatieprijs zijn al bekend. Mocht u mee willen dingen naar deze prijzen, dan kan dat pas volgend jaar.

We willen de leden vragen om kandidaten voor de onderwijsprijs aan te dragen. U dient dan een korte brief met motivatie voor de uitreiking van de prijs aan uw kandidaat toe te sturen aan het secretariaat van de vereniging (Sandra.deLeeuw@radboudumc.nl). Verder details over deze prijs vindt u op onze website.

Zoals gebruikelijk zal tijdens deze dag een Algemene Leden Vergadering worden gehouden. Tijdens deze vergadering zal het bestuur voorstellen de contributie en de kosten voor herregistratie te verhogen. Input van de leden op onze voorstellen achten wij van zeer groot belang.

Wij willen u van harte uitnodigen 3 april aanwezig te zijn op onze mededelingendag.

Jong NVKFB

Inmiddels zijn de opleidingsmomenten makkelijker te vinden op <http://nvkfb.nl/opleiding/nascholing/>, naast de FIGON-website <http://figon.nl/nl/Courses>.

Hierbij verzoeken wij iedereen die een cursus, workshop, symposium of iets dergelijks organiseert (en interessant is voor klinisch farmacologen i.o.) dit te melden bij Jorie Versmissen (j.versmissen@erasmusmc.nl) met Annelore.Markus@radboudumc.nl en lynnorriens@gmail.com in cc zodat de aankondiging direct op de NVKFB- en FIGON-site geplaatst kan worden.

Daarnaast is door een aantal jonge NVKFB'ers gestart met 4ClinicalPharmacology, een maandelijks nieuwsbrief (dochter van 4abstracts.nl) met de meest leuke/interessante/belangrijke abstracts uit BJCP, CPT, Drug Safety en Pharmacology & Therapeutics.

Meldt u aan via <https://www.4abstracts.com/subscribe>! Er zijn nu 368 abonnees maar maak vooral reclame, hoe meer hoe beter. Editor hiervan zijn is leerzaam voor klinisch farmacologen i.o.; komend jaar kunnen er weer een aantal nieuwe editors instromen.

Graag aanmelden bij de nieuwe hoofdredacteur Paola Mian (Paola.Mian@mst.nl).

Save the date: Opleidingsdag Jong NVKFB

Wanneer: Woensdag 13 mei 2020

Waar: Nederlands Kanker Instituut – Antoni van Leeuwenhoek (NKI-AVL), Amsterdam

Voor wie: Klinisch farmacologen in opleiding of tot 5 jaar na registratie

Thema: Klinische farmacologie binnen de oncologie

Nadere informatie over het programma en registratie volgt.

Certificeringscommissie

Wij willen u nadrukkelijk attenderen op de noodzaak om bij het toezenden van aanvragen voor opleiding, (her)registratie en visitatie gebruik te maken van de formulieren zoals deze zijn terug te vinden op onze website. Indien geen gebruik wordt gemaakt van deze formulieren zal een aanvraag niet in behandeling worden genomen.

Documenten over opleidingsprogramma, (her)registratie en visitatie zijn daar ook beschikbaar.

Nogmaals willen we ook de site van FIGON onder de aandacht brengen waar opleidingsactiviteiten te vinden zijn (<http://figon.nl/nl/courses>).

Data NVKFB-certificeringsvergaderingen en deadlines 2019-2020:

- Vrijdag 20 maart 2020, deadline aanleveren stukken, 21 februari 2020
- Vrijdag 19 juni 2020, deadline aanleveren stukken, 22 mei 2020
- Vrijdag 25 september 2020, deadline aanleveren stukken, 28 augustus 2020
- Vrijdag 18 december 2020, deadline aanleveren stukken, 20 november 2020

CCMO/NVKFB-nascholing voor klinisch farmacologen

In samenwerking met de NVKFB heeft de CCMO een nascholingstraject opgezet voor klinisch farmacologen die zitting hebben in medisch-ethische toetsingscommissies (overige belangstellenden zijn uiteraard ook van harte welkom).

Het doel van dit traject is om de verschillende aspecten van de klinisch farmacologische beoordeling van onderzoeksvoorstellen, diepgaander en gestructureerd te bestuderen.

Elk jaar wordt één fase van de geneesmiddelontwikkeling behandeld:

- fase I: interpretatie van preklinische gegevens (investigator's brochure), doserings-bepaling, studieontwerp en beslismomenten, farmacologische biomarkers, etc.;
- fase II: ziektespecifieke farmacologie, dosiskeuze, interacties, pathofysiologische biomarkers, bijwerkingen;
- fase III: registratiestudies, statistische aspecten, surrogaat-biomarkers en klinische eindpunten;
- fase IV: postmarketing studieontwerpen, healthcare eindpunten, vergelijkende strategieën, zeldzame bijwerkingen.

In waarschijnlijk mei 2020 zal in Leiden de eerstvolgende cursus plaatsvinden, met als thema fase 3 onderzoek. U ontvangt t.z.t. informatie over het programma en de wijze van inschrijving. Zodra duidelijk is waar en wanneer de bijeenkomst over fase 3 onderzoek zal plaatsvinden, zult u dat op onze website en via de nieuwsbrief vernemen.

Terugblik FIGON-Dutch Medicines Days

Op 23 en 24 september 2019 hebben de FIGON-dagen plaatsgevonden in de Stadsgehoorzaal te Leiden. De NVKFB participeert uitgebreid in de organisatie van de FIGON-dagen. We hebben een sessie georganiseerd over “*Therapeutic Use: personalized medicine & beyond*” en een bijeenkomst over “*Innovative monitoring technology in clinical trials: feasible approaches, valuable evidence*”. De dinsdag werd gewijd aan de nieuwste ontwikkelingen op het gebied van ATMP, gene targeting en small molecules.

Volgend jaar vinden de Figon Dutch Medicines Days plaats op 14 en 15 september! Wederom zal dit evenement in de Stadsgehoorzaal te Leiden plaatsvinden. Schrijf deze data s.v.p. alvast in uw agenda, want het belooft wederom heel mooi en interessant te worden.

Het dagelijks bestuur van de FIGON (Federatie Innovatief Geneesmiddel Onderzoek) is op zoek naar een nieuwe penningmeester. Voor meer informatie kunt u contact opnemen met Dr. E.E. Moret (e.e.moret@uu.nl) of met Prof. Dr. A.H. Maitland-van der Zee (a.h.maitland@amsterdamumc.nl).

Proefschriftendatabase

Het is nog steeds mogelijk om proefschriften, waar u als NVKFB-lid bij betrokken bent geweest, op te laten nemen in de NVKFB-proefschriftendatabase (<http://nvkfb.science.uu.nl>). Let op: uw afdeling/instituut dient de proefschriften in te voeren. Dat kan dus niet geschieden via het NVKFB-secretariaat! Voor vragen over deze database kunt u terecht bij het secretariaat van de NVKFB.

Aankondigingen van onderwijsactiviteiten, congressen & symposia

- ***Symposium ‘60 jaar vergiftigingen in Nederland***

Het kosteloze symposium “60 jaar vergiftigingen in Nederland” dat het Nationaal Vergiftigingen Informatie Centrum (NVIC) ter ere van het 60-jarig jubileum organiseert, vindt plaats op **vrijdag 13 december** van 09.30 tot 15.00 in het UMC Utrecht.

Aanmelding via het formulier op [https://www.umcutrecht.nl/nl/Subsites/Nationaal-Vergiftigingen-Informatie-Centrum-\(NVIC\)/Symposium-60-jaar-vergiftigingen-in-Nederland](https://www.umcutrecht.nl/nl/Subsites/Nationaal-Vergiftigingen-Informatie-Centrum-(NVIC)/Symposium-60-jaar-vergiftigingen-in-Nederland).

Dit symposium wordt gratis aangeboden en richt zich op professionals die te maken hebben met vergiftigingen (arts, apotheker, verpleegkundige, etc.). Accreditatie is aangevraagd voor medisch specialisten, apothekers en verpleegkundigen. Een certificaat kan opgevraagd worden.

- ***Grant Application Course***

Op **16 en 17 januari 2020** zal in het Science Park Amsterdam een Grant Application Course plaatsvinden. Door middel van deze cursus kunnen PhD's en postdocs hun vaardigheden in het schrijven en aanvragen van grants en beurzen verbeteren.

“Since the success of their academic career in nearly every stage is highly dependent on their success in applying for grants, grant writing is an essential skill to learn for aspiring academics. Scientists are often extensively trained in writing scientific articles, however, there are substantial differences between writing articles and writing grant applications.”

Voor meer informatie zie: [Grant Application Course](#).

- ***Multidisciplinaire Toxicologiecursus in Utrecht***

Op **13 en 14 februari 2020** organiseert de NVSHA Toxicologie Sectie in samenwerking met het Geneeskundig Intoxicatie Forum (GIF) een multidisciplinaire toxicologiecursus onder begeleiding van toxicologie-experts vanuit verschillende disciplines. Het gevarieerde en interactieve onderwijsprogramma met plenaire sessies, workshops, simulatie-training en discussies, biedt je de nieuwste toxicologische inzichten. Onder leiding van specialisten op het gebied van toxicologie wordt de kennis over toxicologische pathologie aangescherpt en met behulp van simulatie-training ingebed in het handelen. Zo wordt de zorg voor de geïntoxiceerde patiënt verbeterd. Na de cursus is men volledig op de hoogte van de nieuwste ontwikkelingen op het gebied van toxicokinetiek, toxicodynamiek, cardiotoxische-, psychofarmaco- en drugs intoxicaties, toxische alcoholen, paracetamol, anti-epileptica en andere belangrijke intoxicaties. Locatie: Schola Medica, Orteliuslaan 750 in Utrecht.

- ***Quantitative Systems Pharmacology Conference 2020***

Van **22–24 april 2020** organiseert de Universiteit Leiden de “Quantitative Systems Pharmacology Conference 2020” (QSPC2020) in de Stadsgehoorzaal in Leiden. Dit is de voortzetting van de vierjaarlijks georganiseerde farmacologische conferentie die eerder in Noordwijkerhout werd gehouden. QSPC2020 richt zich op vernieuwende computationele en experimentele technieken en benaderingen op het gebied van de kwantitatieve systeem farmacologie en op mechanismen en fysiologie gebaseerde farmacokinetiek en farmacodynamiek. Daarmee is QSPC2020 bij uitstek interessant voor de farmaceutische industrie, academie, klinische praktijk, en geneesmiddel-registratieautoriteiten. Het programma omvat een groot aantal plenaire wetenschappelijke sessie met presentaties van zowel jonge als meer ervaren wetenschappers, een aantal poster presentaties en uitgebreide netwerk gelegenheden. Meer informatie, inclusief details over het programma en het registratie formulier, is te vinden op: www.qspc.eu. De early bird registratie sluit op 31 december.

- ***UEMS Conference on CME-CPD in Sevilla on 6-7 March 2020***

Registration for the fifth Conference on CME-CPD is open. Updated information can be found on the UEMS website, www.uems.eu or the EACCME website, <https://eaccme.uems.eu>

- ***Cursus Clinical Development***

Er is een nieuwe editie gestart van de 3-delige internationale blended course Clinical Development (online + on-campus + on-campus extended). Deze cursus is ontworpen voor afgestudeerde translationele en klinisch onderzoekers met werkervaring in industrie, academie of registratie-autoriteiten. Voor deze editie zijn scholarships beschikbaar voor onderzoekers in de Nederlandse UMC's, het NKI/AVL.

Zie website voor meer informatie over de cursus en scholarships www.PaulJanssenFuturelab.eu

- ***Lecture Principles of Pediatric Clinical Pharmacology***

Registration is now open for the 2019-2020 Principles of Pediatric Clinical Pharmacology lecture series offered by the *Eunice Kennedy Shriver* National Institute of Child Health and Human Development (NICHD). Lectures will take place weekly via webinar on Wednesdays* from 12:00 PM - 1:00 PM US Eastern Time (ET)**, beginning on October 3, 2019 and running through May 20, 2020. Registration is free of charge to all interested individuals but space is limited. Please note that if needed, priority will be given to T32 or NICHD-sponsored trainees in pediatric clinical pharmacology. To register, go to the [course website](#) and click the Register link in the blue bar across the top.

This course will address the fundamentals of clinical pharmacology from a pediatric perspective. A variety of topics will be covered including drug metabolism and transport, assessment of drug effects, pharmacotherapy, and pediatric drug formulations.

- ***Masterclass Dutch Antimicrobial stewardship***

Van **13-17 mei 2020** wordt in de omgeving van Nijmegen voor de tweede keer de 5 daagse Dutch Masterclass for Antimicrobial Stewardship georganiseerd.

“How to improve antibiotic use? A practical introduction to the development and implementation of Antimicrobial Stewardship Programs”.

Inschrijven kan via www.dutchantimicrobialstewardship.com.

Verzoek hulp onderzoek voorschrijfvaardigheden

(mooie opdracht voor bijv. klinisch farmacologen i.o.)

Momenteel wordt in het Amsterdam UMC onderzoek gedaan naar voorschrijfvaardigheden bij jonge basisartsen. Voor het onderzoek hebben 326 basisartsen uit Nederland en België op 3 momenten een toets gemaakt (T0= afstuderen; T1= 6 maanden na afstuderen; T2= 1 jaar na afstuderen). Graag willen de onderzoekers de uitkomsten vergelijken met experts op het gebied van klinische farmacologie.

Wat: Eenmalig een opdracht met korte casuïstiek;

Duur: Ongeveer 20-25 minuten;

Hoe: Aanmelden via deze link: <https://nl.surveymonkey.com/r/DYBL2GC>. Binnen enkele werkdagen ontvangt u meer informatie;

Resultaten: Zullen anoniem worden gebruikt. Bovendien zult u uw persoonlijke score te horen krijgen.

De onderzoekers hopen op een goede respons! Namens Erik Donkers, David Brinkman en Jelle Tichelaar vast veel dank. Stuur voor aanvullende vragen gerust een mailtje aan e.donker@amsterdamumc.nl.

Overige mededelingen en verzoeken

Information Guide on biosimilars for healthcare professionals

As part of the ongoing EMA-European Commission collaboration to improve understanding of biosimilar medicines in the EU, EMA has published the [information guide on biosimilars for healthcare professionals](#) in **15 additional EU languages**. It now includes Bulgarian, Czech, Danish, Greek, Estonian, Finnish, Croatian, Hungarian, Lithuanian, Latvian, Maltese, Romanian, Slovak, Slovenian and Swedish.

These educational materials on biosimilar, as well as the link to the Q&A for patients, can be found on [EMA's webpage on biosimilar medicines](#).

Nieuwe editor in Chief BJCP

The British Pharmacological Society has appointed a new Editor-in-Chief to the British Journal of Clinical Pharmacology, Dr Serge Cremers.

Dr Cremers is Director of Columbia University Irving Medical Center's Clinical Pharmacology and Toxicology Laboratory and Co-Director of the Translational Therapeutics Accelerator (TRx) at Columbia's Irving Institute for Clinical and Translational Research. He has been Reviews Senior Editor for the Journal since January 2017.

He has led the Reviews Board and developed a programme of high-impact commissioned reviews and themed issues.

Dr Cremers will begin the role in January 2020, taking over from the outgoing Editor-in-Chief, Prof Adam Cohen.

Deelname Onderzoek informatie veiligheidsaspecten geneesmiddelen

Het Universitair Medisch Centrum Groningen (UMCG) en het College ter Beoordeling van Geneesmiddelen (CBG) vragen u om deel te nemen aan een onderzoek. Zij zijn benieuwd naar uw ervaringen en wensen rondom informatieverstrekking over (nieuwe) veiligheidsaspecten van geneesmiddelen.

Achtergrond en doel

Op dit moment ontvangt u informatie over veiligheidsaspecten van geneesmiddelen in de vorm van een oranje hand brief. Eerder onderzoek heeft laten zien dat deze manier van informatieverstrekking niet optimaal is. Doel van dit onderzoek is om meer inzicht te krijgen in uw ervaringen en wensen op dit gebied. Het uiteindelijke doel is om de informatieverstrekking over veiligheidsaspecten van geneesmiddelen door het CBG te optimaliseren.

Hoe kunt u deelnemen?

U kunt de vragenlijst openen via de link: https://rug.eu.qualtrics.com/jfe/form/SV_6mv3zYQiPZzXh8F
Het wachtwoord hierbij is: dhpc2019.

Vragen?

Voor vragen kunt u contact opnemen met Esther de Vries, e.de.vries03@umcg.nl.

Vacancy Clinical Pharmacologist in Dublin

We got a request from Gilead to publish the following vacancy in our newsletter.

Gilead is opening an office in Dublin and needs to hire a Clinical Pharmacologist who would be happy to live in Dublin and work in their Dublin office. They are looking for a person who can help the team to handle pediatric work to begin with, including supporting trials, data analysis, label updates etc. To start with the candidate should be able to do hands-on Clin Pharm work. If you are interested, please contact Anita.Mathias@gilead.com.

App Geneesmiddelen (kwetsbare) ouderen

Het Expertisecentrum Pharmacotherapie bij Ouderen (Ephor) heeft een app ontwikkeld met informatie over veel gebruikte geneesmiddelen bij (kwetsbare) ouderen.

De app geeft aan de hand van het bewijs voor effectiviteit, bijwerkingen, interactiepotentieel en onder meer gebruiksgemak, advies welke middelen het beste aan ouderen kunnen worden voorgeschreven. De app bevat momenteel meer dan 100 geneesmiddelenteksten en vergelijking tussen 16 geneesmiddelengroepen bij 20 indicaties. Ook wordt advies over de dosering en informatie over stoppen van de middelen gegeven. De Ephor app is gratis te downloaden uit de stores en beschikbaar via www.ephorapp.nl.

Ziekenhuisapotheken gezocht voor Snuffelstages

De K.N.P.S.V. is op zoek naar ziekenhuisapotheken die het leuk vinden om voor één dag een bachelor student farmacie mee te laten kijken in hun ziekenhuisapotheek. U kunt zelf bepalen hoe u deze dag met de student invult. Hierbij is het doel dat de student een algemeen beeld krijgt over hoe het is om als apotheker in een ziekenhuisapotheek te werken.

Farmacie studenten kunnen meestal pas tijdens hun master coschappen gaan lopen, daarom hebben wij al jaren geleden dit project gelanceerd. Het doel van dit project is dat farmacie studenten al eerder in hun studie een kijkje in de keuken kunnen nemen bij het beroep dat zij later zullen uitoefenen. Wij vinden dit van groot belang om studenten al vroeg in de studie te enthousiasmeren voor de verschillende mogelijkheden in de farmacie die zij later zullen hebben.

De studenten melden zich hiervoor bij de K.N.P.S.V. aan en vervolgens legt de K.N.P.S.V. contact met een ziekenhuisapotheek die bereikbaar is voor de student. U kunt zelf aangeven hoe vaak per jaar u een student wilt ontvangen, ook is het mogelijk om twee studenten op een dag te ontvangen. Indien u geïnteresseerd bent om in het stageadressenbestand opgenomen te worden kunt u een e-mail sturen naar Bram Wagner op commissarisbuitenland@knpsv.nl of bellen naar 030 253 2092.

VIVA400 2019: Stem op je favoriete VIVA400-vrouw

Op 12 december 2019 reikt VIVA voor de twaalfde keer de VIVA400-awards uit. VIVA400 is hét platform en netwerk van en voor ambitieuze en ondernemende vrouwen. Zij zijn een grote inspiratie voor anderen door wat ze doen, door de successen die ze hebben behaald en door wat ze (nog meer) willen bereiken. Zoals elk jaar zijn er weer 400 vrouwen genomineerd. Vrouwen die het afgelopen jaar in de schijnwerpers stonden doordat ze bijvoorbeeld een prijs wonnen, een uniek idee hadden, een geslaagde eigen business zijn gestart of een bijzondere prestatie hebben neergezet. Kortom: succesvolle vrouwen die ertoe doen en het verschil maken. Meer informatie vindt u op de [website van VIVA](#).

Marleen Kemper, ziekenhuisapotheker en vice-voorzitter van de NVKFB, werd genomineerd in de categorie Zorgdragers!

Erasmus+ subsidie voor European Prescribing Exam

Afgelopen augustus heeft het Amsterdam UMC (Jelle Tichelaar, Michiel van Agtmael, David Brinkman, Erik Donker) een Erasmus+ subsidie ontvangen van de Europese Commissie. Het doel van dit project is om een 'European Prescribing Exam' voor geneeskundestudenten te ontwikkelen om zo de therapeutische kennis en vaardigheden van toekomstige artsen te verbeteren. Samen met negen andere Europese universiteiten, waaronder ook het Radboudumc (Kees Kramers), wordt deze toets in drie jaar ontwikkeld en getest. De toets zal deels gebaseerd zijn op de [Nederlandse Eindtoets Farmacotherapie](#), die al sinds enkele jaren succesvol loopt in Nederlandse universiteiten. Het plan is om de toets uiteindelijk gratis aan te kunnen bieden aan alle universiteiten in de Europese Unie. Meer informatie over het project vindt u [hier](#).

U kunt aankondigingen van congressen, symposia en andere evenementen bij het secretariaat van onze vereniging aanmelden. Behalve op de website zullen deze aankondigingen ook in de nieuwsbrief worden vermeld.

Ik wens u alvast fijne feestdagen en een goede jaarwisseling. Tot in het nieuwe jaar!

Met vriendelijke groet,

A handwritten signature in blue ink, consisting of a stylized, cursive 'K' followed by a long, sweeping horizontal line that extends to the right.

Kees Kramers
Voorzitter NVKFB